

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Veronika Očenášková

Název práce: Komentovaný překlad: Jackson, Ashley: The British Empire: A Very Short Introduction

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	1
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	1
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	5

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

Poznámky hodnotitelky a témata k diskusi:

Autorka práce si pro překlad vybrala třetí kapitolu a část šesté kapitoly z knihy *The British Empire: A Very Short Introduction* od Ashleyho Jacksona. Ta sice spadá do populárně-naučného stylu, ale jak autorka práce sama správně uvádí v komentáři, **klade na čtenáře poměrně vysoké nároky**: jazyk originálu je velmi informačně hutný a kondenzovaný, přesto si však zachovává čtivost; autor pracuje s kontrasty, vtípem a ironií a u čtenářů očekává široký všeobecný přehled. Jako takový **představuje text pro překlad velkou výzvu** a rozhodně patří k nejtěžším textům, s nimiž jsem se v případě bakalářských překladů setkala.

Zároveň jsem přesvědčena, že se jednalo o **velmi dobrou volbu**, protože autorku na překladu evidentně bavilo pracovat, do tématu se dokázala naplno ponořit a její idiolekt je velmi blízký stylu originálu.

Autorka práce si dala za cíl vytvořit instrumentální překlad, který bude mít stejný účinek na českého čtenáře jako originál, a zprostředkovat věrně jak obsah, tak specifika autorského stylu originálu (s. 37).

Jedním z hlavních překladatelských problémů bylo v této souvislosti **rozvolnit kondenzovanou syntax originálu**, což vyžadovalo nejen často velmi kreativní reformulaci, ale především velmi detailní pochopení originálu, aby při nevyhnutelných explicitacích a intelektualizacích nedošlo k významovým posunům. Zároveň bylo třeba **postupovat citlivě, aby nezaničil styl originálního textu**. Autorce překladu se to dle mého **podařilo na výbornou**: překlad je srozumitelný a čtivý, nezmizela z něj však ironie, nadsázka, ani hra s jazykem, které se často opírají o kontrasty mezi vyšším a nižším stylem či intertextovost. V překladu se podařilo zachovat vhodnou míru expresivity i obraznost originálu – často díky kreativním substitucím.

V tomto ohledu bych vytkla pouze **občasné ne úplně přirozeně znějící kolokace a ekvivalenty** – např. „v závislosti na změnách v mocenském postavení Británie vůči domorodým společenstvím a konkurujícím ‚velmocem‘“ (P35) – možná spíše „konkurenčním velmocem“; „působily jako pohonné motory impéria“ (P200) – spíše „hnací motory“; „díky nimž byla Británie v časech války samostatná“ (P327) – spíše „soběstačná“.

Místy jsem váhala nad správností **aktuálního členění větneho** – např. „jejich politika, často nevědomky, ke vzniku problémů přispěla nebo zhoršila jejich dopady“ (P487) by mohlo být převedeno jako „jejich politika, často nevědomky, ke vzniku problémů přispěla nebo jejich dopady dokonce zhoršila“ – ale mnohdy jsem dospěla k závěru, že je to spíše dáno rozdílnými jazykovými preferencemi.

Autorce překladu se **velmi dobře povedlo zachovat i funkci referenční** – v překladu je minimum významových posunů, výborně se podařil převod reálií a termínů a autorka vhodně používala vnitřní vysvětlivky. Chtěla bych tedy upozornit pouze na nesprávné použití slova „vně“ ve významu opačném, tedy „uvnitř“ (P406, 464).

Rozbor originálního textu i překladu v komentáři je velmi podrobný a precizní, ale zároveň se zaměřuje na skutečně relevantní rysy originálu a nosné překladatelské problémy.

Autorka práce **na překladu pracovala nesmírně pečlivě a pravidelně konzultovala**. Chci však vyzdvihnout, že už první verze překladu byla velmi dobrá a překladatelka mé návrhy a komentáře většinou brala jako odrazový můstek k nalezení ještě lepšího vlastního řešení. Její **samostatná, pečlivá a kreativní práce na překladu** si tedy dle mého názoru v ničem nezadá s profesionálními překladateli.

Vzhledem k tomuto hodnocení práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

V Praze, dne 29. 5. 2024

Oponentka: Mgr. Kateřina Ešnerová